

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1055)

112. posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
w dniu 11 grudnia 2003 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego.
2. Stanowisko komisji w sprawach omawianych na posiedzeniu seminaryjnym poświęconym perspektywom pozarolniczej aktywizacji gospodarczej obszarów wiejskich w Polsce.
3. Sprawy organizacyjne.

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Pieniążek)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Mam zaszczyt otworzyć kolejne, sto dwunaste posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Senatu RP.

Witam wszystkich przybyłych gości: panią dyrektor z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, senatorów, którzy wyjątkowo przybyli na posiedzenie w komplecie. Witam specjalistów z ministerstwa rolnictwa, jak również pana Jakuba Zabielskiego, naszego legislatora, który przedstawi nam opinię o zgodności ustawy z prawem Unii.

Szanowni Państwo, stwierdzam, że mamy kworum, czyli możemy procedować.

Punktem pierwszym obrad jest kwestia przyjęcia ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego. Punktem drugim jest kwestia przyjęcia wniosków z seminaryjnego posiedzenia, odbytego wspólnie z kierownictwem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na temat pozarolniczej działalności gospodarczej.

Proszę panią sekretarz, żeby zechciała powielić materiał i w drugiej części posiedzenia ten temat przedyskutujemy.

Kto chce zabrać głos w sprawie porządku posiedzenia? Nie widzę chętnych.

W takim razie porządek został przyjęty.

Bardzo proszę panią dyrektor Nowicką, żeby zechciała zapoznać nas z tematem.

**Pełniąca Obowiązki Dyrektora
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Bożena Nowicka:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Przedstawiany dzisiaj projekt ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego to nowa ustawa, ale zarazem kontynuacja ustawy, która obowiązuje w tej chwili. Dlaczego jest ta nowa ustawa i dlaczego trzeba było ją przygotować? Otóż wszystkie przepisy dotyczące tych czterech rynków regulowane są w Unii Europejskiej rozporządzeniami, które, jak wiemy, z dniem naszej akcesji będą obowiązkowo stosowane wprost. Dlatego też przedstawiana państwu ustawa reguluje tylko te sprawy, które w rozporządzeniach Unii Europejskiej zostały pozostawione do rozwiązania, do dyspozycji krajom członkowskim.

Wskazuje również organy, instytucje i inspekcje, które będą rejestrować, kontrolować bądź nadzorować poszczególne rynki.

Ta ustawa składa się z trzech części. Pierwsza to są przepisy dotyczące poszczególnych czterech rynków. Następna część dotyczy zmian w obowiązujących przepisach, czyli niezbędnych zmian, które trzeba wprowadzić do obecnie obowiązującej ustawy. Chodzi głównie o sprawy związane z przygotowaniem producentów rolnych bądź przedsiębiorców do sprawnego funkcjonowania i do korzystania z pomocy finansowej Unii Europejskiej od razu po naszej akcesji w dniu 1 maja; o to, żeby wszystkie czynności, takie jak przeprowadzanie rejestracji czy wydawanie upoważnień przedsiębiorstwom, były wykonywane do dnia akcesji jeszcze na mocy zmienionych przepisów dotychczasowych. I trzecia część to są tak zwane przepisy przejściowe, które pozwalają łagodnie przejść z obecnie obowiązującego systemu do rozporządzeń unijnych i do ustawy kompetencyjnej, którą państwu przedstawiamy. Poszczególnych przepisów dotyczących tych rynków nie będę omawiać. Takie są zasadnicze sprawy, które są uregulowane w tej ustawie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, w Sejmie ta ustawa nie wzbudziła wielu dyskusji. Tak się złożyło, że była tylko jedna poprawka.

Mam jedno pytanie do pani dyrektor. Rozumiem, że dla pewnego porządku legislacyjnego mamy nową ustawę, tak? Nie nowelizujemy starej, dostosowując przepisy. Proszę bardzo.

**Pemłająca Obowiązki Dyrektora
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Bożena Nowicka:**

Dlatego, że ta ustawa w zasadzie jest tylko ustawą kompetencyjną. Daje wojewodom, ministrowi i inspekcjom uprawnienia, które zostały nałożone na państwa członkowskie w rozporządzeniach unijnych. Reszta, czyli zasadnicza część przepisów, jest regulowana w rozporządzeniach unijnych.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Chcielibyśmy, aby koordynatorem naszych prac, a co za tym idzie sprawozdawcą, był kolega Anulewicz.

Mam pytanie: czy pan senator byłby łaskaw zapytać o jakieś kwestie?

Proszę bardzo.

Senator Andrzej Anulewicz:

Ta ustawa jest nowa i nienowa jednocześnie, prawda? W każdym razie została uchwalona w dniu wczorajszym, więc potrzeba nam troszeczkę czasu, żebyśmy mogli

się z nią zapoznać. Będę w kontakcie z przedstawicielami ministerstwa, jak również z panem, który reprezentuje Biuro Legislacyjne. Jeśli będą jakieś sprawy, to... Ale w tej chwili ani rząd, ani Biuro Legislacyjne nie sygnalizują potrzeby zmian z oczywistych powodów. Rząd nie sygnalizuje, bo ich nie ma. A jeśli chodzi o Biuro Legislacyjne, to nie miało ono okazji zapoznać się z tym dokumentem.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Pytam kolegę Zabielskiego: czy miał pan okazję przejrzeć tę ustawę?

**Starszy Referent do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Jakub Zabielski:**

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, niestety ustawę dostałem dzisiaj w godzinach porannych i w związku z tym nie miałem okazji się z nią zapoznać. Dlatego Biuro Legislacyjne nie może zająć stanowiska.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Proponuję zatem, aby pan do czasu kolejnego posiedzenia, czyli do sesji w środę, przygotował wnioski i przekazał je naszemu koordynatorowi po to, aby zgłosił je on w czasie dyskusji. W przerwie obrad, wspólnie z Komisją Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, będziemy mieć okazję pana wnioski zgłoszone przez koordynatora, wnioski Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, jak również ewentualne wnioski zgłoszone w trakcie debaty razem przeanalizować, poprawić, przyjąć i zgłosić do przegłosowania. Czy może być taka koncepcja?

**Starszy Referent do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Jakub Zabielski:**

Tak, Panie Przewodniczący, oczywiście.

Chcę jeszcze poinformować, że we wtorek w godzinach popołudniowych będzie miało miejsce posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Myślę, że do wtorku będę miał dość czasu, żeby przynajmniej zapoznać się z ustawą i dokonać jej wstępnej analizy. Mam nadzieję, że jeżeli będą jakieś uwagi, to we wtorek, zarówno podczas obrad Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, jak i na wspólnym posiedzeniu obu komisji, będziemy mieli okazję się tym zająć. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję serdecznie.

Pani Nowicka.

**Pełniąca Obowiązki Dyrektora
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Bożena Nowicka:**

Ja jeszcze dodam, że będziemy proponowali wprowadzenie trzech poprawek. Są one raczej techniczne. Chodzi o złe przywołania i o usunięcie jednego artykułu ze starej ustawy, żeby nie było dwóch – po prostu zostało to przeoczone w Sejmie. Takiego typu będą to poprawki.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Czyli poprawki legislacyjne, tak?

(Pełniąca Obowiązki Dyrektora Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Bożena Nowicka: Tak.)

Rozumiem, że pani jeszcze nie ma opracowanych tych poprawek...

(Pełniąca Obowiązki Dyrektora Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Bożena Nowicka: Mam, ale są one nieformalne.)

Dlatego te poprawki zostaną zgłoszone na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej i po debacie wspólnie się nad nimi zastanowimy.

Czy są jeszcze jakieś pytania lub uwagi?

Kolega Jurgiel, proszę bardzo.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Przewodniczący, chciałbym prosić, jeśli byłoby to możliwe, żeby Biuro Informacji i Dokumentacji przygotowało informacje na temat przepisów Unii Europejskiej, które w tym zakresie obowiązują, i obszarów, które sami możemy regulować, jeśli chodzi o przyjęte rozwiązania. Proszę też, jeśli jest to możliwe, o dostarczenie tych informacji senatorom. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Oczywiście jest to możliwe. Myślę, że taki materiał przyda się wszystkim senatorom.

W takim razie, Pani Sekretarz, prmentacji o to, aby przed posiedzeniem Senatu odpowiedni materiał, dotyczący tego zakresu regulacji w Unii Europejskiej, został wrzucony do skrytek poszczególnych senatorów.

Są to, proszę państwa, bardzo trudne sprawy. Od ośmiu miesięcy jestem, z waszej woli, obserwatorem. Chcę wam powiedzieć, że im dłużej nim jestem, tym większą mam świadomość, że rozumiem mniejszy zakres spraw, chociaż się w nie wgłębiam. Na moje posiedzenia, posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, chodzi kolega Piskorz, czyli radca do spraw rolnictwa w Przedstawicielstwie RP przy Unii Europejskiej, lub jego pełnomocnicy, bo tam są dość wąskie specjalizacje. Na początku korzystałem z ich usług. Chciałem, żeby pewne rzeczy mi tłumaczyli. Zauważyłem, że i oni często czegoś nie wiedzą, bo aż tak drobne kwestie są regulowane w Unii. Jest pytanie, czy to jest dobre. Unia przyjęła taką zasadę, że należy regulować wszystko. My jesteśmy pośrodku. Są takie państwa, choćby anglosaskie czy skandynawskie, które uważają, że regulacje powinny być

bardzo ogólne. Z kolei państwa południowe uważają, że wszystko trzeba regulować dokładnie. Jaka jest prawda? Jakie jest lepsze rozwiązanie? Trudno na to odpowiedzieć.

(*Głos z sali: Kto zna temat, ten chce ogólnie, kto go nie zna, woli wytyczne.*)

Taka właśnie jest zasada.

Chciałbym poruszyć jeszcze jedną kwestię. Wczoraj w Sejmie była informacja rządu przed wyjazdem do Brukseli. Poprosiłem pana Plewę, który był wczoraj na naszym posiedzeniu, aby udostępnił nam materiał o tym, z czym jedziemy do Brukseli.

Chciałbym zarządzić, Pani Sekretarz, aby ten materiał, który wczoraj otrzymałem, został powielony i do czasu zakończenia posiedzenia dostarczony wszystkim członkom Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Chodzi o to, abyśmy mogli pojechać do domu z tym materiałem. Jeżeli ktoś nas będzie pytał, będziemy wiedzieć, z czym jedzie nasz premier do Brukseli – bo, miejmy nadzieję, tam pojedzie. Ten materiał jest na moim biurku. Pani Sekretarz, prosiłbym, żeby go dostarczyć wszystkim senatorom. Proszę skontaktować się telefonicznie z panią Joasią. Niech przyniesie ten materiał. I tak będą jeszcze pewne uwagi.

A my już przystąpimy do konkluzji.

Czy są jakieś opinie lub wnioski dodatkowe w sprawie omawianej ustawy? Nie ma.

Ponieważ przyjęliśmy pewną procedurę, ma pani czas na przygotowanie poprawek, o których pani mówiła.

Z kolei pan dostarczy opinię naszemu koordynatorowi oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Nie został zgłoszony żaden wniosek formalny. W takim razie stawiam wniosek o to, aby na tym etapie prac ustawę przyjąć bez poprawek.

Kto jest za przyjęciem wniosku, proszę o podniesienie ręki do góry. (9)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję.

9:1, czyli większością głosów ustawa została przyjęta.

Proszę państwa, teraz sprawy organizacyjne.

Serdecznie dziękuję panu Zabielskiemu, pani Nowickiej i osobom towarzyszącym.

My zajmiemy się załatwieniem spraw organizacyjnych i przyjęciem wniosków.

Jeżeli chodzi o sprawy organizacyjne, to jest jedna kwestia. Za tydzień mamy w programie obrad Senatu tylko tę jedną ustawę i zamiast przyjeżdżać we wtorek, już dzisiaj ją zrobiliśmy. Dziękuję za uszanowanie tego pomysłu, bo konsultowałem go z wami i uznaliście, że jest on zasadny. Jednocześnie w przerwie obrad w czwartek, chcielibyśmy procedować, proszę państwa, nad dwiema kolejnymi ustawami – jedną dotyczącą wina i drugą dotyczącą spraw weterynaryjnych.

Kolego Senatorze Lorenz, jest kolejna ustawa weterynaryjna.

Prosiłbym, jeśli można, znawcę produktów winiarskich kolegę Stokłosę, żeby zechciał przyjąć obowiązek koordynacji tej ustawy. Myślę, że koledze senatorowi Stokłosie nie trzeba dwa razy czy więcej tego powtarzać.

Jeżeli zaś chodzi o temat związany z dostosowaniem weterynaryjnym, to myślę, że każdy wie, kto jest największym specjalistą w tym zakresie, i że kolega doktor inżynier Lorenz nie odmówi pomocy w tej kwestii.

Zajęlibyśmy się tym w przerwie obrad w czwartek, dlatego że te ustawy byłyby omawiane 29 i 30 grudnia, jeżeli będzie posiedzenie.

Informuję was, że władze Senatu czynią starania, żebyśmy mieli te dwa dni wolne. My też usilnie zabiegamy o to, żeby 29 i 30 nie było posiedzenia. Kłopot jest taki, że ta ustawa dzisiaj znalazła się na naszej wokandzie po wczorajszej mojej prośbie skierowanej do marszałka Borowskiego. Marszałek Borowski poinformował, że w kolejnym tygodniu Sejm znowu pracuje. Nie bądźmy więc tacy pewni, że rząd nie przedstawi czegoś, co trzeba będzie w ostatniej chwili zmienić, na przykład „ą” na „ę”, tak jak mieliśmy dzisiaj w Senacie. Nie ma jeszcze w tej sprawie decyzji.

Moglibyśmy procedować nad tymi dwoma ustawami w ostatnim tygodniu. I wtedy, proszę państwa, można by było również przeprowadzić drugie czytanie projektu związanego z kwestami budżetowymi, które należą do zakresu działania naszej komisji. Dlatego że do 6, 7 stycznia mamy termin ustawowy na przedstawienie tego Kancelarii Senatu. Moglibyśmy to zrobić w ostatnich dniach po to, żeby nie spotykać się 2, 3 czy 4 stycznia.

(Wypowiedzi poza mikrofonem)

Pani Sekretarz, ponieważ należy pani do osób, które umieją czytać lepiej ode mnie, bardzo prosiłbym, żeby to pani zaprezentowała.

Będzie to pierwsze czytanie.

(Głos z sali: W drugim czytaniu to odrzucimy.)

Bardzo proszę.

(Brak nagrania)

**Starszy Sekretarz
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Joanna Kowalska:**

„...przygotowywania się do realizacji Wspólnej Polityki Rolnej w Unii Europejskiej wskazują na to, że Polska wieś wchodzi w czas kolejnych zmian strukturalnych, co stwarza szansę wykorzystania jej własnego potencjału rozwojowego. Wymaga to ogromnego wzrostu aktywności ludzkiej, zdolności samoorganizowania się społeczności lokalnej, a także umiejętności ekonomicznej i prawnej edukacji we współpracy z branżowym doradztwem.

Polską specjalnością w jednoczącej się Europie może być smaczna, bezpieczna żywność produkowana w zgodzie z naturą, ale i również przetwarzana na polskiej wsi nadrabiającej opóźnienia infrastrukturalne, a przy tym odbudowującej kulturotwórcze funkcje.

Rozwijanie przedsiębiorczości na wsi jawi się więc obecnie obiektywną koniecznością warunkującą zrównoważony rozwój krajów i poszczególnych regionów całej Europy. Racje społeczne, ekonomiczne i ekologiczne oraz konieczność ograniczenia bezrobocia i lepszego wykorzystania zasobów pracy, wraz z podniesieniem jej jakości, wymagają pilnej implementacji sprawdzonego unijnego ustawodawstwa wspierającego pozarolniczą aktywizację gospodarstw polskiej wsi. Dobrze temu służy dziś realizacja Programu Pomocy Przedakcesyjnej SAPARD Unii Europejskiej.

Jednak drobna przedsiębiorczość wiejska nie rozwiąże chociaż części problemów modernizacji polskiego rolnictwa i wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich bez skutecznego zastosowania na wsi czynników zewnętrznych pobudzenia aktywności społeczności lokalnej...”

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Mam kłopoty z dykcją.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Proszę przejść do wniosków.)

„Uczestnicy posiedzenia uznali, iż dziś pozarolniczej aktywności obszarów wiejskich może służyć podjęcie następujących kwestii.

1. Przyspieszenie procesów legislacji w zakresie dostosowania polskiej wsi do realizacji Wspólnej Polityki Rolnej, w tym:

a) rozwoju wiejskiej przedsiębiorczości, m.in. poprzez zmianę ustawy o grupach producentów rolnych i prawa spółdzielczego,

b) finansowej, prawnej, marketingowo-handlowej i bankowej obsługi działalności,

c) funkcjonowania tzw. sprzedaży bezpośredniej na rynki lokalne,

d) ubezpieczeń produkcji i hodowli oraz systemu gwarancji inwestycyjnych,

e) określenia zasad tzw. zatrudnienia sezonowego na wsi.

2. Modernizacja systemu doradztwa rolnego i edukacji rolniczej, ustawicznej i sezonowej, dostosowanych do standardów unijnych opartych na nowoczesnych metodach i technikach edukacji (komputeryzacja wiejskich bibliotek, tworzenie łączy internetowych, nowelizacja programów nauczania w wiejskich i rolniczych szkołach m.in. poprzez włączenie elementów edukacji ekonomicznej i prawnej, rozwój regionalnych centrów doradztwa w edukacji rolniczej).

3. Włączenie do wojewódzkich strategii rozwoju społeczno-gospodarczego problemów promocji drobnej przedsiębiorczości i handlu, agroturystyki, rękodzieła, chałupnictwa i twórczości ludowej, produkcji żywności ekologicznej, przetwórstwa płodów rolnych oraz różnego rodzaju działalności usługowej wobec sektora rolnego i mieszkańców wsi.

4. Promowanie procesów tworzenia i rozwoju lokalnych organizacji gospodarczych na szczeblach powiatowych.

5. Kontynuowanie realizacji do końca 2004 r. w ramach Programu Pomocy Przedakcesyjnej SAPARD Działania 3 skierowanego na rozwój infrastruktury rolniczej na wsi.

6. Wykorzystanie struktur Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie obsługi europejskich funduszy strukturalnych kierowanych na obszary wiejskie w Polsce.

7. Organizacji w Senacie konferencji na temat wypracowania skutecznych metod, zgodnie ze standardami europejskimi, zagospodarowania odpadów zwierzęcych w Polsce.

8. Promowanie ekonomiczne produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w które obfituje polska wieś.”

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Proszę państwa, rozumiem, że to pierwsze czytanie, ale merytorycznie stanowisko jest dopracowane dobrze. Zauważyłem, że jest jeszcze wiele „ą”, „ją” – takich błędów gramatycznych.

Ale czy są jakieś uwagi merytoryczne do tego stanowiska i do wniosków?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Trzeba to dopisać, słusznie. Nie pamiętam. Kwestia jest taka, że wnioski wynikły w trakcie posiedzenia. Jest pytanie: czy zostało to zgłoszone w czasie posiedzenia? W referacie wprowadzającym to było.

(Głos z sali: Z ministerstwa gospodarki...)

Pani z ministerstwa gospodarki o tym mówiła. Proszę zatem jeszcze ten jeden wniosek dopisać. Wniosek dotyczący...

Jak by go pan sprecyzował?

Senator Krzysztof Jurgiel:

Korzystanie z funduszy strukturalnych przewidzianych na planowanie rozwoju, w tym program rozwoju... Muszę sprawdzić, jak on się dokładnie nazywa.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Tak, tak, pani Gurbiel mówiła o tym w swoim pierwszym referacie, pamiętam. Ten wniosek trzeba by zapisać na początku, jako trzeci czy czwarty punkt, dlatego że jest on kluczowy. Wpisujemy, bo zostało to poruszone przez panią Gurbiel.

Coś jeszcze? Nie.

Rozumiem, że upoważniamy panią sekretarz, aby poprawiła to gramatycznie. A jeśli chodzi o stronę merytoryczną, przyjmujemy to stanowisko.

Stawiam wniosek formalny, aby przegłosować przyjęcie tego stanowiska, w tym wniosków.

Kto jest za, proszę o podniesienie ręki do góry. (10)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Dziękuję.

Wnioski zostały przyjęte.

Czy mamy coś jeszcze w sprawach różnych, Koledzy Senatorowie?

Nic nie ma, więc posiedzenie uważam za zamknięte.

(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 22)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Julia Piłasewicz

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851